

BirdLife Malta se tkompli bl-istudji xjentifiċi dwar l-għasafar tal-baħar Tingħaqad ma' erba' Msieħba oħra tal-BirdLife fi proġett ġdid iffinanzjat mill-programm LIFE għall-konservazzjoni u l-harsien ta' żewġ speċi endemiċi għall-Mediterran

Wara għexieren ta' snin ta' studji xjentifiċi bla waqfien dwar l-għasafar tal-baħar ta' Malta, BirdLife Malta hija kburija li tista' tħabbar li se tkompli bl-istudji xjentifiċi dawn l-għasafar kemm fuq l-art kif ukoll fil-baħar, hekk kif ingħata bidu għal proġett ġdid li daħlet għalih. Din se tkun kollaborazzjoni mifruxa mal-Mediterran għall-konservazzjoni ta' żewġ speċi ta' għasafar tal-baħar endemiċi għall-Mediterran li jinsabu taħt theddida: il-Garnija (*Puffinus yelkouan*) u l-Garnija Balearika (*Puffinus mauretanicus*).

Permezz tal-proġett ġdid ta' €3.45 miljun **LIFE PanPuffinus!** BirdLife Malta ngħaqdet mal-imsieħba tal-BirdLife minn erba' pajjiżi oħra (Franza, il-Greċja, il-Portugall u Spanja) biex taqsam l-għarfien u tinvestiga f'aktar dettall fejn jistgħu jinstabu dawn l-għasafar misterjużi, kif jaffettwawhom is-sajd, u l-perikli li dawn il-vjaġġaturi tal-baħar jiffaċċjaw matul iċ-ċiklu tal-ħajja tagħhom. Fid-dawl ta' dan BirdLife Malta tinsab kuntenta li f'dan il-proġett issieħbet ukoll mad-Dipartiment tas-Sajd u l-Akkwakultura ta' Malta fi hdan il-Ministeru għall-Agricoltura, is-Sajd, l-Ikel u d-Drittijiet tal-Annimali. Il-Ministeru impenja ruħu li jikkofinanzja dan il-proġett.

Il-[Garnija Balearika](#) (Balearic Shearwater) hija klassifikata bħala fil-Periklu tal-Estinzjoni fuq ir-Red List tal-Ispeċi Taħt Theddida tal-Għaqda Internazzjonali għall-Konservazzjoni tan-Natura (IUCN), waqt li l-[Garnija](#) (Yelkouan Shearwater) hija klassifikata bħala Vulnerabbli. Iż-żewġ speċi huma suxxettibbli ħafna għat-tibdil fl-ambjent u huma affettwati minn diversi perikli kemm fil-baħar kif ukoll fuq l-art li jinkludu t-tniġġis, il-qbid aċċidentali tal-għasafar fl-apparat tas-sajd

magħruf bħala *bycatch*, it-tibdil fil-klima u l-kundizzjonijiet ħżiena tat-temp. Fejn għadnu x'jaqsam mal-għasafar tal-baħar li jbejtu, speċi invażivi aljeni u t-tfixkil mill-bniedem huma l-perikli prinċipali għal dawn l-għasafar tal-baħar.

Waqt li l-Garnija Balearika hija speċi rari ħafna għall-Gzejjer Maltin, u tbejjiet fil-Gzejjer Baleariċi u l-kosta tan-Nofsinhar ta' Franza, il-Garnija tinstab biss fir-reġjun tal-Mediterran Ċentrali u tal-Lvant, b'Malta tilqa' popolazzjoni ta' bejn wieħed u ieħor 1,600–1,800 par li jbejtu f'pajjiżna.

Iż-żewġ speċi jqattgħu parti kbira minn ħajjithom fuq il-baħar miftuħ, u rari li jzuru l-art ħlief tul l-istaġun tal-bejta. Minħabba f'dan jiltaqgħu ma' diffikultajiet diversi. Għalkemm iż-żewġ speċi jbejtu esklussivament fil-Mediterran, bħal ħafna għasafar oħra tal-baħar jimirħu 'l barra lejn ibħra differenti, b'mod partikolari fil-perjodu meta ma jkunux fuq il-bejta. Il-Garnija Balearika żżur il-kosta tal-Portugall fuq l-Atlantiku, Franza u n-naħa t'isfel tal-Ingilterra waqt li ammonti kbar ta' Garni jqattgħu x-xitwa fil-Baħar l-Iswed. Hu għalhekk li l-kollaborazzjoni tul il-fruntieri hija vitali, u l-involviment ta' firxa wiesgħa ta' msieħba huwa neċessarju biex l-ibħra u l-kolonji jkunu mħarsa minn kull periklu għal dawn l-għasafar tal-baħar ikoniċi.

Matul it-twettiq ta' dan il-proġett mifruq fuq ħames snin (2021–2025), BirdLife Malta se tibni fuq l-għarfien li kisbet mit-tliet proġetti preċedenti ffinanzjati mill-programm LIFE tal-UE li permezz tagħhom studjat l-għasafar tal-baħar ta' Malta, jiġifieri l-[LIFE Yelkouan Shearwater Project](#) (2006–2010), il-[LIFE+ Malta Seabird Project](#) (2011–2016), u l-aktar proġett riċenti [LIFE Arcipelagu Garnija](#) (2016–2020) li għadu kif intemm f'Settembru li għadda.

Apparti l-perikli li diġà ġew identifikati u indirizzati bis-saħħa ta' dawn it-tliet proġetti bħalma huma t-tniġġis mid-dawl u mill-istorbju, it-tfixkil mill-bniedem fost l-oħrajn bit-turiżmu tal-baħar, u l-predazzjoni tal-bajd u l-frieħ minn speċi invażivi ta' mammiferi bħall-firien, il-proġett il-ġdid se jindirizza wkoll problemi godda bħalma huwa l-plastik, li jistgħu jolqtu lil dawn iż-żewġ speċi ta' għasafar tal-baħar fuq skala kbira fl-għexieren ta' snin li ġejjin.

LIFE PanPuffinus! għandu l-għan li jtejjeb l-istat ta' konservazzjoni ta' dawn l-ispeċi li jinsabu fil-periklu madwar il-Baħar Mediterran u l-kosta tal-Atlantiku tal-Portugall permezz ta' ħidma kongunta bejn il-partecipanti kollha fil-proġett sabiex jiġu indirizzati l-isfidi l-kbar komuni li jiffaċċjaw: kemm dawk fuq l-art kif ukoll dawk fil-baħar. Fuq kollox, il-proġett se jservi bħala vetrina għal kollaborazzjoni unika bejn imsieħba differenti madwar il-Mediterran għall-konservazzjoni ta' dawn iż-żewġ speċi ta' għasafar tal-baħar.

Għal aktar tagħrif dwar l-ispeċi, l-oġġettivi u l-imsieħba tal-proġett ara n-NOTI LILL-EDITURI aktar 'l isfel.

TMIEM

Għal aktar informazzjoni, ikkuntattja lil:

Nathaniel Attard

BirdLife Malta Communications Manager

Tel: 2134 7645/6 Ext. 512

Cell: 9947 4705

Email: nathaniel.attard@birdlifemalta.org

NOTI LILL-EDITURI:

Il-Garnija (Yelkouan Shearwater, *Puffinus yelkouan*)

Fil-Gzejjer Maltin ibejtu bejn wieħed u ieħor 10% tal-popolazzjoni dinjija ta' din l-ispeċi ta' għasfur tal-baħar, u għalhekk il-ħarsien tagħhom huwa importanti fuq skala globali, speċjalment minħabba t-tnaqqis drastiku li l-Garni ffaċċja f'dawn l-aħħar ftit għexieren ta' snin. Il-Garnija hija għasfur tal-baħar ta' daqs medju li tittajjar b'qadriet mgħagġlin u tħuf baxx mal-mewg. Tul l-istagun meta jkunu qed ibejtu, minn Frar sa Lulju, dawn l-għasafar jistgħu jintlemħu jistrieħu fuq il-baħar f'wahdiet jew qtajja' żgħar. Il-popolazzjoni ta' dan l-għasfur f'Malta naqset fi snin riċenti, l-aktar minħabba l-predazzjoni mill-firien, telf ta' ħabitat fejn tbejjiet, kaċċa illegali, tfixkil u tniġġis mid-dawl u l-istorbju.

Il-Garnija Balearika (Balearic Shearwater, *Puffinus mauretanicus*)

Il-Garnija Balearika wkoll hija għasfur tal-baħar ta' daqs medju li jittajjar bil-mod tipiku li għalih huma magħrufin l-għasafar tal-baħar f'din il-kategorija, jiġifieri joghħdos minn naħa għal oħra bi ftit li xejn ċaqliq tal-gwienah u bit-truf ta' gwenħajh kwazi jmissu mal-ilma. Din l-ispeċi tbejjiet bejn l-aħħar ta' Frar u l-bidu ta' Lulju fuq gzejjer u rdumijiet mal-kosta fil-Gzejjer Baleariċi – arċipelagu fi Spanja li jinsab fil-Punent tal-Baħar Mediterran qrib il-kosta tal-Lvant tal-Peniżola Iberika. L-akbar ħames gzejjer li jiffurmawh huma Mallorca, Menorca, Cabrera, Ibiza u Formentera. It-terminu speċifiku *mauretanicus* f'isem dan l-għasfur jirreferi għall-Mawritanja, isem antik għall-parti tal-Afrika ta' Fuq fejn bejn wieħed u ieħor illum insibu l-Marokk u l-Alġerija.

L-oġġettivi tal-proġett

Il-proġett se jkun mifruq fuq perjodu ta' ħames snin, bejn l-2021 u l-2025. Se jkopri l-gzejjer u/jew l-ibħra territorjali ta' ħames pajjiżi: Malta, il-Greċja, Franza, Spanja u l-Portugall. Se jikkontribwixxi għall-ħarsien ta' 100% tal-popolazzjoni globali tal-Garnija Balearika u 39-42% tal-popolazzjoni globali tal-Garnija. L-oġġettiv prinċipali ta' LIFE PanPuffinus! huwa li jtejjeb l-istat ta' konservazzjoni ta' dawn iż-żewġ speċi ta' *Puffinus* li jinsabu fil-periklu madwar il-Baħar Mediterran u l-kosta tal-Portugall fuq l-Atlantiku. L-azzjonijiet tal-proġett se jikkontribwixxu wkoll għall-implimentazzjoni ta' International Species Action Plan għaž-żewġ speċi.

L-imsieħba fil-proġett

Għal dan il-proġett, BirdLife Malta qed tissieħeb ma' erba' msieħba oħra fil-familja tal-BirdLife fil-Mediterran u żewġ entitajiet governattivi f'Malta u l-Greċja. Flimkien ma' BirdLife Malta bħala l-Benefiċjarju Prinċipali, is-sħubija tikkonsisti fl-imsieħba

tal-BirdLife [Hellenic Ornithological Society, HOS](#) (BirdLife Greece), [Sociedade Portuguesa para o Estudo das Aves, SPEA](#) (BirdLife Portugal), [Sociedad Española de Ornitología, SEO](#) (BirdLife Spain), u [Ligue pour la Protection des Oiseaux, LPO](#) (BirdLife France). Iż-żewġ Benefiċjarji Assoċjati l-oħra huma l-Management Body of the Cyclades Protected Areas (MB-CPA) tal-Greċja u d-[Dipartiment tas-Sajd u l-Akkwakultura ta' Malta](#). Il-proġett jiswa €3.45 miljun li 60% minnhom huma ffinanzjati mill-programm LIFE tal-UE, b'kofinanzjament mill-Ministeru għall-Agricoltura, is-Sajd, l-Ikel u d-Drittijiet tal-Animali ta' Malta.

Niżżel ir-ritratti minn hawn: <https://we.tl/t-1z1qUGqpAS>

1. Garnija Balearika. *Ritratt ta' Mike Langman (rspb-images.com)*
2. Garnija Balearika. *Ritratt ta' Jorge Meneses*
3. Garnija Balearika. *Ritratt ta' Pep Arcos, BirdLife Spain (SEO)*
4. Garnija Belearika qed tittajjar. *Ritratt ta' Pep Arcos, BirdLife Spain (SEO)*
5. Garnija. *Ritratt ta' Aris Christidis, BirdLife Greece (HOS)*
6. Garni. *Ritratt ta' Chris Vlachos, BirdLife Greece (HOS)*

Niżżel il-filmati minn hawn: <https://youtu.be/K9upkHvWXts>

- Il-video tal-LIFE Arcipelagu Garnija, proġett ta' BirdLife Malta dwar l-għasafar tal-baħar li studja l-Garnija u li gie fi tmiemu din is-sena. Dan issa se jkun segwit mill-proġett LIFE PanPuffinus!
Produzzjoni ta' Pineapple Media Ltd